

Reglement van het verantwoordingsorgaan

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor dit reglement zijn de volgende begripsomschrijvingen van toepassing:

1. deelnemers: de personen die in de statuten en het pensioenreglement van het fonds als deelnemer worden aangeduid, met uitzondering van degenen die de deelneming voortzetten op basis van artikel 11.1 van het pensioenreglement van het fonds;
2. pensioengerechtigden: de personen die een ouderdoms-, partner-, of wezenpensioen van het fonds ontvangen;
3. werknemersverenigingen: de verenigingen van werknemers die vertegenwoordigd zijn in het bestuur;
4. werkgeversverenigingen: de verenigingen van werkgevers die vertegenwoordigd zijn in het bestuur.

Artikel 2 Samenstelling, procedure benoeming, tussentijdse benoemingen en ontslag

1. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden uit drie geledingen:
 - a. drie leden vertegenwoordigen de deelnemers;
 - b. een lid vertegenwoordigt de pensioengerechtigden;
 - c. twee leden vertegenwoordigen de werkgevers.

Voor elke geleding kan tevens een plaatsvervangend lid worden benoemd dat een lid in geval van afwezigheid kan vervangen.

2. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Ten minste drie maanden voor het einde van de zittingstermijn van het verantwoordingsorgaan stelt het bestuur vast of de zetelverdeling als opgenomen in lid 1 hierboven nog voldoet aan het vereiste van evenredige vertegenwoordiging en past de zetelverdeling eventueel aan de getalsverhoudingen aan. Hierbij is het aantal deelnemers en pensioengerechtigden op de laatste ultimo jaarstand bepalend. In voorkomende gevallen wordt rekenkundig afgerond.
3. De (plaatsvervangende) leden, die de deelnemers vertegenwoordigen, worden op basis van een competentievisie die is vastgesteld door het verantwoordingsorgaan na goedkeuring door het bestuur benoemd door de werknemersverenigingen. De (plaatsvervangende) leden die de pensioengerechtigden vertegenwoordigen, worden eveneens benoemd door de werknemersverenigingen, mits die verenigingen mede als statutair doel hebben het behartigen van de belangen van haar pensioengerechtigde leden als belanghebbenden bij

een pensioenfonds. Deze verenigingen zijn vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan evenredig aan hun aantallen leden, die binnen de werkingssfeer van het fonds werkzaam zijn respectievelijk werkzaam zijn geweest.

Indien echter ten minste 1% dan wel 500 van de deelnemers of pensioengerechtigden hierom verzoekt, organiseert het bestuur een verkiezing voor de betreffende geleding. Het bestuur kan op eigen initiatief een verkiezing organiseren indien binnen een redelijke termijn geen kandidaten zijn benoemd. In geval van een verkiezing stelt het bestuur een verkiezingsreglement vast.

4. Slechts personen, die deelnemer dan wel pensioengerechtigde zijn, kunnen worden benoemd als (plaatsvervangend) lid van het verantwoordingsorgaan in de geledingen deelnemers respectievelijk pensioengerechtigden. De hoedanigheid van de persoon aan het begin van een termijn is bepalend voor de gehele termijn.
5. De leden van het verantwoordingsorgaan die de werkgevers vertegenwoordigen, worden benoemd door de werkgeversverenigingen.
6. Bij een tussentijdse vacature verzoekt het bestuur de vereniging die het (plaatsvervangend) lid waarvan het lidmaatschap is geëindigd, zo spoedig mogelijk een opvolger te benoemen. Een (plaatsvervangend) lid dat in zo'n vacature is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene die hij opvolgt moest aftreden.
7. Het verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris.
8. De voorzitter en de secretaris tezamen, of bij hun verhindering hun plaatsvervangers, vertegenwoordigen het verantwoordingsorgaan in en buiten rechte.
9. Behalve door periodiek aftreden eindigt het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan:
 - a. door bedanken;
 - b. door overlijden;
 - c. door een daartoe strekkend besluit van de vereniging die het lid heeft benoemd;
 - d. door een daartoe strekkend besluit tot ontslag van het verantwoordingsorgaan, wanneer de betrokkene naar de mening van de meerderheid van het verantwoordingsorgaan ernstig in gebreke blijft in de uitoefening van zijn functie. Dit besluit wordt niet eerder genomen dan nadat het betreffende lid en de raad van toezicht zijn gehoord. Voor dit besluit is vereist dat de meerderheid van de leden aanwezig is, waarbij vacante zetels niet worden meegeteld, en elke geleding door ten minste één lid vertegenwoordigd is. Het verantwoordingsorgaan beslist bij gewone meerderheid van stemmen van het aantal aanwezige leden.
 - e. door ontslag door het bestuur vanwege het overtreden van de interne gedragscode danwel vanwege een andere zwaarwegende reden die erom vraagt dat het lidmaatschap eindigt, maar niet eerder dan na goedkeuring door de raad van toezicht.

Artikel 3 Taken en bevoegdheden

1. Het bestuur van het pensioenfonds legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
2. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het bestuursverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het bestuursverslag opgenomen.
3. Het pensioenfonds stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:
 - a. het beleid inzake beloningen;
 - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
 - c. de profielschets voor leden van de raad van toezicht;
 - d. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
 - e. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
 - f. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
 - g. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
 - h. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
 - i. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; en
 - k. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten

Naast bovengenoemde wettelijke adviestaken, stelt het bestuur het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- l. het vaststellen en wijzigen van het reglement van het verantwoordingsorgaan;
 - m. het vaststellen en wijzigen van het toeslagbeleid;
 - n. vermindering van de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten;
 - o. het vaststellen en wijzigen van het reglement van de raad van toezicht.
4. Het verantwoordingsorgaan adviseert het bestuur naar aanleiding van de melding van disfunctioneren van het bestuur door de raad van toezicht.
5. Het verantwoordingsorgaan wordt door het bestuur in de gelegenheid gesteld een bindend advies uit te brengen over een besluit van het bestuur om lidmaatschap van de raad van toezicht te beëindigen wegens disfunctioneren.
6. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de in het derde lid bedoelde besluiten.
7. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.

Artikel 4 Publicatie van het oordeel van het verantwoordingsorgaan

1. Het verantwoordingsorgaan legt zijn oordeel over het handelen van het bestuur, het door het bestuur gevoerde beleid alsmede de beleidskeuzes voor de toekomst, ten minste één maal per jaar schriftelijk vast.
2. Het verantwoordingsorgaan brengt zijn oordeel ter kennis aan het bestuur. Het bestuur is gehouden zo spoedig mogelijk te reageren op het oordeel van het verantwoordingsorgaan. De reactie van het bestuur dient schriftelijk en beargumenteerd te zijn.
3. Het bestuur draagt er zorg voor dat het oordeel van het verantwoordingsorgaan, samen met de reactie van het bestuur daarop, in het jaarverslag wordt opgenomen van het verslagjaar waar dat oordeel betrekking op heeft.

Artikel 5 Gezamenlijke vergaderingen van bestuur en verantwoordingsorgaan

1. Tijdens de gezamenlijke vergaderingen van het bestuur en het verantwoordingsorgaan worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur of het verantwoordingsorgaan overleg wenselijk acht. Deze gezamenlijke vergaderingen worden op een zodanig tijdstip vastgesteld dat de besluitvorming door het bestuur over de geagendeerde onderwerpen zoveel mogelijk op de daarvoor gebruikelijke tijdstippen kan plaatsvinden.
2. De gezamenlijke vergaderingen worden om beurten voorgezeten door de voorzitter van het bestuur en de voorzitter van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 6 Recht op overleg

Het verantwoordingsorgaan heeft recht op overleg met de waarmerkend actuaris en de accountant, met de compliance officer, alsmede met de raad van toezicht over hun bevindingen. Het bestuur dient er voor zorg te dragen dat deze partijen meewerken aan een overleg.

Artikel 7 Voorzieningen en vergoedingen

1. Het fonds staat de leden van het verantwoordingsorgaan het gebruik toe van de voorzieningen waarover het kan beschikken, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taken nodig is.
2. Het fonds draagt zorg voor een adequate secretariële ondersteuning van het verantwoordingsorgaan inclusief vergaderfaciliteiten.
3. In overleg met het bestuur kan het verantwoordingsorgaan in aanmerking komen voor scholings- en andere faciliteiten. Deskundigheidsbevordering van de leden van het verantwoordingsorgaan maakt deel uit van de eigen competentievisie van het verantwoordingsorgaan, binnen een door het bestuur beschikbaar gesteld budget. Het verantwoordingsorgaan evalueert jaarlijks het functioneren en de deskundigheid van het

verantwoordingsorgaan. Ten minste eens per drie jaar betreft het verantwoordingsorgaan daarbij een onafhankelijke externe partij.

4. Het verantwoordingsorgaan kan een of meer deskundigen uitnodigen tot het bijwonen van een vergadering van het verantwoordingsorgaan, met het oog op de behandeling van een bepaald onderwerp. Het verantwoordingsorgaan kan zo'n uitnodiging ook doen aan een of meer bestuursleden. De leden van het verantwoordingsorgaan kunnen in de vergadering aan de hiervoor bedoelde personen inlichtingen en adviezen vragen. Een deskundige kan worden uitgenodigd een schriftelijk advies uit te brengen.
5. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan, komen ten laste van het fonds. Met inachtneming van het voorgaande, komen de kosten van het raadplegen van een deskundige door het verantwoordingsorgaan slechts ten laste van het fonds, indien het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.
6. Het bestuur stelt de vergoeding vast voor het verantwoordingsorgaan en legt deze vast in het beloningsbeleid. Reis- en verblijfkosten, door leden van het verantwoordingsorgaan in hun functie gemaakt, worden vergoed. Vergoeding van reis- en verblijfkosten geschiedt volgens door het bestuur vastgestelde regelen.

Artikel 8 Vergaderingen

1. Het verantwoordingsorgaan komt ten behoeve van de uitoefening van zijn taak bijeen in de volgende gevallen:
 - a. op verzoek van de voorzitter;
 - b. op verzoek van ten minste vier leden.
2. De voorzitter bepaalt in overleg met het secretariaat tijd en plaats van de vergadering. Een vergadering op verzoek van leden van het verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen zes weken nadat het verzoek bij de voorzitter is aangekomen.
3. De bijeenroeping geschiedt door het secretariaat door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden. Behoudens spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping ten minste tien kalenderdagen voor de te houden vergadering.
4. Het secretariaat is belast met het opmaken van de agenda, het opstellen van het verslag van de vergaderingen van het verantwoordingsorgaan, alsmede met het voeren en beheren van de correspondentie voor het verantwoordingsorgaan.
5. Het secretariaat maakt voor iedere vergadering een agenda op. Het plaatst op de agenda de door de voorzitter en door de leden opgegeven onderwerpen. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan een onderwerp op de agenda doen plaatsen.
6. Het secretariaat maakt de agenda minimaal een week voor de vergadering bekend aan de leden van het verantwoordingsorgaan Tegelijk met het bekendmaken van de agenda worden

de bij de agenda behorende stukken aan de leden van het verantwoordingsorgaan toegezonden.

Artikel 9 Besluitvorming in vergadering

1. Het verantwoordingsorgaan kan alleen besluiten nemen indien de meerderheid van zijn leden aanwezig is, waarbij vacante zetels niet worden meegeteld, en elke geleding door ten minste één lid vertegenwoordigd is.
2. Het verantwoordingsorgaan beslist bij gewone meerderheid van stemmen van het aantal aanwezige leden, tenzij het gaat om een besluit met betrekking tot het instellen van beroep bij de Ondernemingskamer of het indienen van een verzoekschrift enquêterecht bij de Ondernemingskamer waarvoor een tweederde meerderheid is vereist. Voor de berekening van het aantal uitgebrachte stemmen tellen onthoudingen en blanco stemmen niet mee. Bij staking van stemmen vindt er een herstemming plaats. Als bij herstemming de stemmen opnieuw staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
3. Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd, tenzij het verantwoordingsorgaan in een bepaald geval anders besluit.

Artikel 10 Besluitvorming buiten de vergadering

1. Indien in een vergadering geen besluiten kunnen worden genomen omdat niet voldaan is aan het bepaalde in artikel 9 lid 1, zullen voorstellen schriftelijk aan alle leden van het verantwoordingsorgaan worden voorgelegd. Een voorstel wordt alleen schriftelijk ter besluitvorming voorgelegd als het geen aanleiding vormt voor discussie binnen de leden van het verantwoordingsorgaan, dit ter beoordeling van de voorzitter. Een besluit van het verantwoordingsorgaan komt tot stand als de meerderheid van zijn leden, waaronder van elke geleding ten minste één lid, reageert op de voorlegger; artikel 9 lid 2 is van overeenkomstige toepassing.
2. Indien het bestuur een advies vraagt aan het verantwoordingsorgaan, zal de adviesaanvraag in een vergadering worden behandeld, tenzij de voorzitter van het verantwoordingsorgaan besluit dat de adviesaanvraag zich leent voor schriftelijke voorlegging buiten de vergadering. In dat geval kan de adviesaanvraag schriftelijk worden voorgelegd zonder dat deze op de agenda van een vergadering heeft gestaan. Lid 1 is hierop van overeenkomstige toepassing.
3. Besluitvorming buiten vergadering is niet mogelijk over een besluit inzake:
 - a. bindende voordracht van een lid van de raad van toezicht;
 - b. bindend advies aangaande het ontslag van een lid van de raad van toezicht;
 - c. het indienen van een verzoek bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam (enquêterecht);
 - d. het indienen van een beroep bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam (beroepsrecht).
 - e. ontslag van een (plaatsvervangend) lid van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 11 Voorrangsbepaling

Wanneer een bepaling van de statuten en een bepaling van dit reglement met elkaar in tegenspraak is, dan geldt de bepaling van de statuten.

Artikel 12 Vaststelling, inwerkingtreding en wijziging van het reglement

Dit reglement, dat kan worden aangehaald als "Reglement verantwoordingsorgaan", is vastgesteld bij bestuursbesluit van 5 augustus 2020, treedt in werking op 5 augustus 2020 en vervangt alle vorige versies.

Dit reglement kan worden gewijzigd door het bestuur na advies van het verantwoordingsorgaan.

Ondertekening:

Plaats: Rijswijk

Datum: 5 augustus 2020

Dhr. H.J.A.H. Hijlkema
voorzitter

Dhr. M.J.M. Koning
vice-voorzitter